

0223 – 23. februar

Husk på hviledagen så du holder den hellig. 2Mos 20: 8.

Gud legger særdeles stor vekt på at hviledagen blir holdt hellig. Det understreker han tydelig når han ikke bare pålegger oss at vi skal «holde hviledagen hellig», men innleder med at vi skal «huske på» den. En mindre viktig sak kan en gå direkte inn på, uten først å tenke noe videre over den. En sak som en først må tenke gjennom, må være av en viss betydning og omfang.

Det andre vi blir minnet om når vi leser: «Husk på», er at vi også på forhånd skal legge til rette våre nødvendige gjøremål slik at det blir mulig å holde helligdagen hellig, uten å bli forstyrret av alt annet.

Mange mister helligdagens velsignelse og sjelens hvile i Gud og hans ord, bare fordi de ikke på forhånd husket på hviledagen så de unngikk den slags gjøremål og slike besøk som kunne hindre dem og deres familie fra å holde hviledagen hellig. Mange hindres av problemer som de selv kunne ha ryddet av veien hvis de hadde vært lydige mot Herrens ord: «Husk på hviledagen så du holder den hellig.»

Men hva skal vi så gjøre for å helligholde hviledagen? Hvordan blir hviledagen holdt hellig, og hvordan blir den vanhelliget? Vår lærefader Luther uttrykker dette kort og innholdsrikt slik: «Vi skal frykte og elske Gud, så vi ikke forakter eller forsømmer forkynnelsen og Guds ord, men holder det hellig, og gjerne hører og lærer det». Dette er i Det nye testaments ånd det sabbatsbudet krever. Vi skal først og fremst ha et sinn som elsker Guds ord. Da skal vi nok også i liv og gjerning holde hviledagen hellig.

Nå er det derimot en temmelig vanskelig oppgave å skulle sette opp regler for de rent ytre gjerninger, så de passer for hvert enkelt tilfelle og omstendighet. Dernest er hviledagen ikke holdt hellig bare med pene andakter og kristelige gjerninger, hvis alt dette ikke strømmer ut fra gudsfrykt og fra kjærlighet til Gud og hans ord. For uten denne kjærligheten og gudsfrykten er alt dette ikke annet i Guds øyne enn skuespill.

Gudsfryktens og kjærlighetens Ånd må bo i hjertet ditt. Så skal den nok også i hvert enkelt tilfelle fortelle deg hva du skal gjøre eller la være, når det gjelder de ytre gjerningene. Hovedsaken er at vi frykter og elsker Gud så høyt at vi ikke avviser hans ord, men anser det for hellig, og gjerne hører og lærer det.

Det tredje bud forbyr altså å ha et selvopptatt og ugudelig sinn, som forakter Guds hellige ord, og derfor også kan gjøre akkurat det en vil på hans dag. Men kast et blikk ut over verden, og se hvordan det vanligvis står til på dette området. Da ser vi nok ting som er så forskrekkelige og sjokkerende at en kan fristes til å skrike av gremmelse og forskrekkelse.

Vi skal bare peke på étt merkelig forhold. De første ordene vi finner i Skriften om hvordan hviledagen ble innstiftet, er disse: «Så velsignet Gud den sjuende dagen og helliget den».

Den sjuende dagen er altså en dag Gud har «velsignet». Og vi må også av hele vårt hjerte erkjenne at denne dagen også ble en velsignet dag framfor alle andre dager i uken. Det ble dagen da Gud på en særskilt måte vil møte menneskene og la sin velsignelse strømme ut over dem.

En velsignelse av så høy, himmelsk og evig karakter at den strekker seg inn i, og slutter først i den evige frelsen. Bare de frelste skarene vil i all evighet lovprise den rett innfor Guds trone.

Videre heter det at Gud helliget den dagen. Den skulle være en hellig dag framfor alle dager, skilt ut som en dag menneskene bare skulle være opptatt med det hellige og himmelske.

Men det blir et forskrekkelig syn vi får se når vi lar tankene gå til hva denne dagen blir for de store, vantro menneskemassene. Den blir jo det totalt motsatte av det hellige og himmelske. Den blir jo den største forbannelse og den mest vanhellige dag blant alle våre dager.

Virkedagene kunne jo kalles hellige, sammenliknet med hviledagen, når en ser hvordan verden bruker den. De fleste verdens barn gjør jo på virkedagene ganske pent bare det lovlige arbeid som kreves i deres jordiske stilling. Men på hviledagen er de opptatt med fornøvelser. Da går det på hjertets begjær, og det er synden eller tilfredsstillelse av kjødet.

Den ene går ut i grovere lyster, som fråtseri eller rusmisbruk, spill, dans og nattlige utsvevelser. Den andre i finere former, bare i lediggang og tidsfordriv, uforsiktige talemåter og lettsindig selskapsliv, skuespill og sport.

Det som de andre dagene var helt uskyldig, som vårt jordiske arbeid, skolegang o. l., blir dermed på denne hviledagen som Herren har helliget, åpenbar synd. Når en altså ser det som vanligvis skjer, må en bare erkjenne sannheten i uttrykket: «Søndagen er syndedagen».

Men at hviledagen blir til en forbannelse, det skjer også på en finere måte, mer åndelig og skjult. Det skjer med dem som nok i det åpenbare holder hviledagen hellig med kirkegang og bruk av Ordet. Men uten et åpent hjerte og hellig frykt for den Herren som taler til dem i Ordet, uten vilje til å omvende seg, og den hjertets lydighet nådens Ånd virker.

De pådrar seg en slik forbannelse over måten de hører Ordet på, at det hadde vært bedre om de bare hadde drevet med verdslig arbeid denne dagen.

Den frukten de har av måten de hører på, er nemlig bare en større forherdelse og forblindelse. For jo mer et menneske fortsetter å høre Guds ord på en slik måte, desto mer sløves og forherdes det.

Den som ikke trer fram for Herren i oppriktighet, villig til straks å lyde og følge hans ord, han blir bare forherdet av å høre Ordet. På denne måten blir den dagen Herren vår Gud velsignet, til en forbannelse for det falske hjertet som ikke vil omvende seg.